

tusschen tusschen het ene vrf en het andere is tot nog toe nooit uitgemaakt. Waarschijnlijk wel. Vrf en vrede behooren denkelijk tot één stam.

HOOGENBIJK.

## INGEZONDEN STUKKEN.

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie)

### HET GYMNASIUM TE KAMPEN.

Mitsdien wil U in uw veelgelezen blad wel een plaatsje inruimen voor het volgende?

De tijd is weder aangebroken, dat vele ouders van jongelieden van 12 à 13 jaar, die hunne zoon den weg der studie wenschen te doen bewandelen, een keuze hebben te doen omtrent de inrichting, waaraan zij hen zullen toevertrouwen. Mag ik in dit verband nog eens de aandacht vestigen op het Gereformeerde Gymnasium te Kampen, dat zich, naar ik mij viel, onder Gods zegen steeds meer eenen goeden naam heeft weten te verwerven in de onderwijswereld? Het is zeker een eigenaardig verschijnsel, dat vele ouders, die het hooge belang van christelijk lager onderwijs wel begripen, veel minder begierig schijnen te zijn naar een hooger onderwijs op christelijken grondslag. En toch, in de rationalistische hooger school niet veel gevaarlijker nog dan de z.g. neutrale lagere?

Nu biedt voor hen, die voor hunne zoon of pupillen christelijk gymnasium onderwijs begeren, Kampen onmiskenbare voordelen. De stad, frisch en schoon gelegen aan de rivier Den IJssel, is klein, zodat op de jongelui gemakkelijk toezicht valt te houden.

Het leven is er goedkoop, en tal van christelijke geestes (van leeraren of anderen) nemen gaarne jongelieden op in den huiselijken kring. Het gymnasium zelf telt niet teveel discipelen, hetgeen in soverre aan het onderwijs ten goede komt, als men zich meer individueel met de leerlingen kan bezighouden. Dat onderwijs wordt gegeven door een staf van leeraren, die bijna allen in onderscheidene wetenschappen zijn gespecialiseerd. En de aanwezigheid van de Theol. School en allerlei andere inrichtingen van onderwijs, van een groot Gereformeerde Kerk, enz., geeft aan het leven te Kampen een zeker reliëf, dat men in andere steden van gelijke grootte vergeefs zoekt.

Er zal toch zeker onder uwe lezers wel niemand meer zijn, die meent, dat in Kampen alleen voorbereid wordt voor de Theologische School, en dat dus op ons gymnasium alleen plaats is voor a. s. predikanten. Neen, wij hebben het recht op het uitreiken van hetzelfde eindexamen, als de openbare gymnasia, de Gereformeerde en Christelijke, en eenige Roomsche. En waar dit eindexamen nu weder recht toe geeft? De Commissie, die in 1909 bevestigd is geweest met het afnemen van het Staatsexamen, bedoeld in art. 12 der Hooger-onderwijswet, het feit besprekende, dat vele ouders aan de opleiding op de Hoogere Burgerschool de voorkeur geven boven de gymnasiale, in het denkbeeld, dat het eindexamen van die school maatschappelijk van ruimer beteekenis is, herinnert er aan — men zie het verslag van genoemde Commissie aan den Minister van Binnenlandsche zaken in het Bijvoegsel tot de *Nederlandsche Staatscourant* van Woensdag 27 October 1909, no. 251 (onder no. 84) — dat dit motief veel van zijne kracht verloren heeft, nu ook het eindexamen van het gymnasium als voorwaarde voor allerlei studien en carrière's beteekenis heeft verkregen. En dan volgt een opsomming van de rechten, die dat diploma geeft, namelijk:

1. Het recht tot de studie:
10. aan een Universiteit (rechten, letteren en godgeleerdheid, of geneeskunde en wis- en natuurkunde (waaronder Pharmacie);
20. aan de Technische Hoogeschool te Delft;
30. aan de Rijkse Hoogere Land-, Tuin- en Boschbouwschool te Wageningen;
40. aan de Rijkse veeartsenijsschool te Utrecht;
50. voor Oost-Indisch ambtenaar;
60. Tandarts;
70. Vrijstelling:
1. van het examen voor surnumerair bij de Staatspoorwegen;
2. van het voorbereidend examen voor het notariaat;
3. Het recht tot het doen van het examen voor surnumerair bij de belastingen.
4. Het recht tot aanbeveling bij het doen van het examen:
10. voor leerling-consul;
20. voor ambtenaar bij de Rijkseverzekering-bank.

Als uwe lezers dit lijstje eens met aandacht overdenken, zijn er misschien ook onder hen nog wel, die zeggen: ik kan toch in Kampen, zelfs voor betrekkingen, waarvan ik het niet gedacht had, uitsluitend terecht. Laat dezulken, gedachtig aan hunne doopbehoefte, dan ook niet aarzelen, ons hunne zonen toe te vertrouwen, en moge hun door Gods genade dat besluit nooit berouwen.

Uw. dw. dn.,  
Dr. J. J. ESSER,  
Rector van het Gereform.  
Gymnasium te Kampen.

Kampen, Mei 1910.

### Gereformeerde gezindheid.

#### Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Baarland, D. Swartshuis, te Stapshorst. — Siddeburen, J. Meier, te Dierum. — Haarlemmermeer (Oostrijde), H. Hummel, cand. te 't Zand. — Westkapelle, F. J. v. d. Ende, te Hoogvliet. — De Bilt, F. H. Boersma, te Wirdum. — Waarder, R. de Jager, te Baambrugge.

BEROEPEN: 's-Gravenmoer (N.-Br.), G. P. Oberman, te Arnhem. — Moordrecht en Uithoorn, in Waardhuizen, H. Hummel, cand. te 't Zand. — Poortvliet, G. Davelaar, te Aalst. — Coevorden, J. Kopp, te Bunschoten. — Rotterdam, J. E. Goudappel, te Dieren.

#### Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Krommeveld, J. F. Tinholt, te St. Maarten en Valkoog. — 's-Heerenberg, K. v. d. Horst, cand. te Amersfoort. — Hoerlaken, P. de Loos, te Waarder. — De Lier, P. Bokma, te Schiedam. — Eemnes-Buiten, A. Renier, te Ouderkerk a/d. Vae. — Brielich-Nieuwland (Z.-H.), C. C. de Kleet, te Nuenen ca.

AANKOMEN: Zoeterwoude (toet), J. Hengeveld, cand. te Woerden.

BEROEPEN: Bruchem ca., W. Bleshaar, te Zetten. — Nieuw-Dordrecht, J. F. Tinholt, te St. Maarten en Valkoog. — Hedel en Ooltgenaplaas, P. van Toorn, te Sprang.

## Advertentiën.

ONDERHOUD: J. A. BERGHUIS, ber. predikant van Oosterend, C. K. VRENKAMP, Dierum, 12 Mei 1910. Huwelijksvoltrekking D. V. 27 Mei.

Heden verblijde ons de Heere met de geboorte van een Zoon. Da. H. PH. INGWERSEN, G. H. INGWERSEN—HEIJER. Poortvliet, 18 Mei 1910.

Het behaagde den Heere van onze zijde weg te rukken, na een ongesteldheid van slechts één dag, onzen innig geliefden Echtgenoot, Zoon, Broeder en Behuwdbroeder CORNELIS VAN DER VLIET, in den ouderdom van 31 jaren, terwijl hij op reis was in Alberta Canada. Gods genade zij ons in dezen diepen weg tot troost.

Uit aller naam, Wed. C. v. d. VLIET—ESSEINK. Chandler, Minn. (U.S.A.), 23 April 1910. Volstrekt eenig kennisgeving.

L. G. WEISZ & Co., Commissionairs in Effecten, WESTERMARKT No. 21 AMSTERDAM.

Op veler verzoek stelt de uitgever J. ZOMER te Wageningen van Dr. van LONKIJNEN's brochure: „Van Woorden tot Daden“, haar ook voor kerkeraden à 0.25 beschikbaar, mits per 5 of 10 ex. genomen.

Groote Werken van C. H. SPURGEON. De Wonderen van den Heiland, verklaard voor Zijne gemeente op aarde. Nieuwe groote uitgave voor slechts 2.25. In Praachtband slechts 2.75. De Gelijkenissen van den Heiland, verklaard en toegepast. Nieuwe groote uitgave voor slechts 2.25. In Praachtband slechts 2.75.

Te bekomen bij den Uitgever D. BOLLE, Hang 98, te Rotterdam en verder alom, Franco na ontvangst van Postwissel, waarop meiden: Wonderen of Gelijkenissen.

### Vrije Universiteit.

In dank ontvangen: Voor de Vereeniging: Aan Contributie: door den heer L. Hoogvliet uit Brielle f 7, uit Rockanje f 4.25, uit Tinte f 1.25, samen f 22.50; door den heer W. H. Sliep uit Damsdijk f 27, uit Woutersdijk f 4.50, uit Dierum f 12.50 samen f 44.

Aan Collecten (voor de Theol. faculteit): van de Ger. Kerk te Bergum f 7; te Boornbergum f 2.54; te Donkerbroek f 14.85; te Drachten f 15.53; te Drachtstercomp f 2.09; te Duurswoude f 4.41; te Garfij f 12.17; te Opeinde Nijega f 4.50; te Oudega f 6.24; te Rottevalle f 6.01; te Saamer f 1.20; te Surhuizen f 6.83; te Ureterp f 5.02; te Slidrecht f 18.34; te Brussel f 18.65; te Molenaarsgraaf f 7.87; te Burum f 11.59; te Kollum f 37.53; te Twijzel f 3; te Westergeest f 6.32; te Augustinusga—Surhuizen f 6.30; te Eestrum f 0.75; te Oostermee f 2; te Gerkesklooster f 13.42; te Buitenpost f 27.13; te Ea f 9.40; te Engwierum f 5.10; te Kooten f 1.41; te Veenwoudsterwal f 4.72; te Giesse Oud- en Nieuwkerk f 15; te Giesseendamp f 10.45; te Asperen f 3.18; te Vianen f 3.10; te Vorden f 4.16; te Wilp f 2.40; te Balloo f 11.68; te Houwerzijl f 7.68; te Leens f 15.84; te Middeldijk f 4.43; te Pieterburen f 4.25; te Schouwerzijl f 7.99; te Uithuizen f 23.04; te Uithuizermeeden W. G. f 22.93; te Dito O. G. f 12.57; te Uithuizen f 19.22; te Warfum f 9.47; te Winsum f 19.45; te Zoutkamp f 7.70; te Biokrijl f 3.23; te Genemuiden f 6.59; te Kampen f 63.36; te Kamperveld f 1.26; te Langealag f 2.11; te Oldemarkt f 3.03; te Rouveen f 15.67; te Staphorst f 3.75; te Steenwijk B. f 18.40; te Ambt Vollenhoven A. f 4.61; te Dito B. f 6.45; te Stad Vollenhoven f 4.58; te Wilsom f 1.15; te Zalk f 3.76; te Zwartsluis f 25.08; te Zwolle f 72.80; te Zierikzee f 17.81; te Wisskerke f 2.23; te Scharredijk f 14.80; te Nieuwerkerk f 3; te Gerisdijk f 5.30; te Alkmaar f 13.14; te Anna Paulowna f 2.71; te Broek o/L. dijk f 30.87; te Heer Hingwaard f 4.13; te Kolhorn f 1.25; te Krabbendam f 7.25; te Oosterdijk f 5.51; te Schermerhorn f 1.13; te Noord Scharwoude f 7.64; te Apeldoorn f 54.02; te Barneveld f 7.18; te Beekbergen f 11.93; te Dieren f 25.26; te Heerde f 6.92; te Kootwijk f 2.50; te Voorst f 15; te Wapenveld f 3.25; te Appingedam f 26.56; te Bierum f 16.81; te Delfzijl f 16.50; te Garrelweer f 12.40; te Loppersum f 7.21; te Oerschie f 2; te Schildwoude f 10.26; te Spijk A. f 27.20; te Dito B. f 6.34; te Sterdum f 10; te Westeremden f 5; te Woldendorp f 1.64; te 't Zand f 21.36; te N. Amsterdam f 7.47; te Gies f 6.42; te Schoonoord f 1.19; te Schoonsloot f 11.72; te Zwellou f 8.13; te Sleef f 4.05; te Emmen f 6.61; te N. Dordrecht f 6.90; te Delfshaven f 37.02; te Charlois f 12.01; te Rhoon f 5.97; te Fijenoord f 43.66; te Tebbegge f 2.80.

Voor de Medische faculteit: (Contributie) door den heer L. Hoogvliet uit Brielle f 5, uit Zwartswaal f 1, samen f 6; door den heer Jb. Vinhuizen te Middeldijk f 1; door den heer W. H. Sliep uit Dierum f 0.50, uit Woutersdijk f 1, samen f 1.50. (Schenkingen) gevonden in de collecte te Slidrecht f 1; door den heer F. Norder van de Jongelingsvereniging te Zuidlaren f 1.

Aan Schenkingen: gevonden in de collecte te Berlikum f 1.65; door Dr. C. Sual gevonden in de collecte te Oosterland f 1.

TH. RUYS Gz. Penningmeester. Amsterdam, Keizersgracht 162.

## Hypotheek.

Eigenaars van Huizen en Landorijen wordt KAPITAAL aangeboden. rente 4 1/4 %. Dr. met volledige opgaf onder lett. S., Bureau De Herant.

### De Algemeene Vergadering der Vereeniging tot Christelijke

Verzorging van Zenuwlijders zal gehouden worden op Woensdag 18 Juli 8. K. te AMSTERDAM in „American Hotel“ nam. 1 uur. Voorstellen voor die vergadering kunnen volgens art. 7 der statuten ingezonden worden tot 3 Juni 8. K. bij den Secretaris A. v. ANDEL.

Hilversum, Remessesteeg 2.

Bij H. D. TEJNCK WILKIN & Zoon te Haarlem verschenen:

PASTORALE ONDERONSJES — DOOR — C. F. GRONEMEIJER, Emeritus Predikant. TWEDE VERMEERDERDE DRUK. Prijs f 1.50. — Geb. f 1.90.

Heden verschen bij J. H. KOK te Kampen

Nieuw Testamentische Studien

door Dr. F. W. GROSEIDE.

Opmerkingen over Hebr. 1: 1-4

met een bijlage over „Gods spreken door“.

Royaal formaat. — Prijs f 0.75.

Bij elken Boekb. voorhanden.

GRATIS EN FRANCO!! zenden wij aan ieder, die zulks verlangt, het afdoend bewijs, dat onze Rheumatische Remedie een radicaal geneesmiddel is voor Rheumatiek en jicht. Prijs per flesch franco 60 cts. bij vooruitbetaling bij K. S. DE BOER, Hoofd-Depoth. te Sneek.

### INDIE.

Ondergeteekende verzoekt vriendelijk doch dringend, wanneer iemand van Gereformeerden huize naar Indië vertrekt, opgave te mogen ontvangen, al is het per briefkaart, van naam en stoomschip.

D. J. B. WIJERS, Koning (Weltevreden).

Pas verschenen.

Verkrijgbaar bij Boekhandel W. TEN HAVE voorheen Hovekers Boekhandel, Kalverstraat 154 b/h. Spui, Amsterdam. Telefoon 4086.

Prof. Mr. P. A. DIEPENHORST, Voorlezingen o/d. Gesch. d. Economie f 2.90, f 3.40 geb.

Alle nieuwe werken direct te ontbieden aan bovenstaand adres.

## De Herant

VAN DE

### Gereformeerde Kerken in Nederland.

Bureau: WARHOESSTRAAT 96, Amsterdam.

ADVERTENTIE-PRIJS

|                   |        |
|-------------------|--------|
| van 1-6 regels    | f 1.30 |
| iedere regel meer | f 0.20 |

CONTRACTEN

Bij contract voor het verbruik binnen één jaar van minstens:

|            |                    |
|------------|--------------------|
| 500 regels | 16 cents per regel |
| 1000       | 14                 |
| 2000       | 12                 |

Nieuwe uitgave van J. H. KOK te Kampen:

Dr. A. KUYPER's

Goedkope Volksuitgaven.

In een serie van 6 delen à

f 0.60 ingenaald en f 0.80 gebonden.

Herhaalde malen is van verschillende tijden is er jaren lang aangebrongen op een ZEER GOEDKOOPE UITGAVE van enkele van Dr. Kuyper's bundels meditatie, zodat ze ook voor het groote publiek, dat geen geld heeft te missen om duurdere boeken te kopen, zou te bekomen zijn.

Aan dien drang wordt thans voldaan. Nu de serie Meditatie-bundels, vroeger verschenen onder den gemeenschappelijken serie-titel: „Uit het Woord“ en „Honig uit den Rotssteen“, niet meer als zodanig compleet verkrijgbaar zijn, worden door den Auteur de afzonderlijke en op zich zelf staande bundels van nieuwe titels voorzien, en worden deze nu in den handel gebracht voor een laag prijs, dat dit voor niemand meer een bezwaar kan zijn.

Als een serie van 6 delen wordt thans aangeboden:

Practijk der Godzaligheid. 46 med.

De leer der verbonden. 43 med.

Het heil in ons. 48 med.

Dat de genade particulier is. 40 med.

Het heil ons toekomende. 58 med.

Honig uit den Rotssteen. 100 med.

Deze 6 werken zullen achtereenvolgens het licht zien om de vier weken, zodat de geheele serie in 6 maanden compleet en afgeleverd zal zijn voor f 3.60 ingenaald en f 5.40 gebonden.

Afzonderlijke delen worden afgeleverd voor f 0.75 en f 1.10 gebonden.

Aangezien deze voorraad beperkt is, wachte men niet met de intekening, wijf men anders licht wordt teleurgesteld.

De intekening is opengesteld en uitvoering prospectus met complete titelopgaven zijn verkrijgbaar bij alle solide Boekhandelaren, zoodaer bij den Uitgever

J. H. KOK te Kampen.

## LEVENSVZERZEKERING

### de Nederlanden van 1846

#### BRAND - VERZEKERING

DEN HAAG (vroeger Zutphen), Directie HENNY. KAPITAAL f 4.000.000.00 RESERVEFONDS. ruit f 1.374.000.00

#### INBRAAK

## Groningsche Hypotheekbank voor Nederland.

Gevestigd te GRONINGEN. Telefoon Intercommunale No. 674.

### Maatschappelijk Kapitaal f 1.000.000.

Uitstaand bedrag aan Hypotheken op 31 December 1909, f 2.559.147.50, aan Pandbrieven f 2.502.750.—.

Commissarissen: Prof. Mr. D. P. D. FAHUS, A. W. SCHIPPERS, Jhr. H. A. WITTEWAAL VAN STOEETWEGEN, Mr. P. DIELEMAN, E. G. WENTINK, S. SIJTSMA. Raad van Toezicht: Jhr. TERPSTRA, Mr. H. VAN DER VEGTE, M. UBBENS.

### Geeft uit 4 pCt. Pandbrieven,

koers 99 %, in stukken van f 1000.—, f 500.—, f 100.— en f 50.—, verkrijgbaar ten kantore der Bank, bij alle Agenten en Effectenhandelaren. Inlichtingen geven te Amsterdam de heeren: L. G. WEISZ & Co. Westermarkt 21, te Rotterdam de heer H. DANE, Haringvliet 49.

De Directie: M. BROUWER, Mr. W. SWITTERS, F. J. BOLT.

## Wed. P. VAN ELJK & ZONEN

Hoofdkantoor: AMSTERDAM, Damrak 60.  
Bijkantoren: AMSTERDAM, Dam 13-15-17.  
HILVERSUM, Langestraat 65.  
HAARLEM, Kruisweg 69.  
ROTTERDAM, Zuidblaak 62, bij het Postkantoor.  
DORDRECHT, Wijnstraat, hoek Wijnbrugsteeg.

Belasten zich met de uitvoering van EFFECTENORDERS.  
Nemen en geven GELDEN op PROLONGATIE.  
Sluiten BELEENINGEN.  
Ontvangen GELDEN à DEPOSITO tegen dagelijks vast te stellen rentecours.  
Wisselen VREEMDE BANKNOTEN en MUNTSPECIEN.

## Spaarbank

VOOR DE

### Stad AMSTERDAM.

De zittingen worden gehouden tot Inbreng en Terugbetaling: in het Hoofdbureau, Singel No. 546 bij de Vijzelstraat:

ELKEN WERKDAG des morgens van half 10 tot half 1 uur en des avonds van half 7 tot half 9 uur.

In de Bijbureaux:

1. Haarlemmerplein No. 4, ELKEN WERKDAG des 's morgens van half 10 tot half 1 uur en des avonds van half 7 tot half 9 uur.
2. Laurierstraat No. 122;
3. Bilderdijkstraat No. 194;
4. Ferdinand Bolstraat No. 108;
5. 1ste Van Swindenstraat No. 19;
6. „Het Zeemanhuis“, Kadiksplein No. 8;

ELKEN DINSDAG en ZATERDAG des avonds van half 7 tot half 9 uur.

### BENTE wordt bijgeschreven:

In het Hoofdbureau elken werkdag en in de Bijbureaux, op bovengenoemde dagen, indien zulks van te voren wordt aangevraagd.

Mr. H. J. J. POST, Directeur.

## „DE HARP“,

— MAANDBLAAD —

ter BEVORDERING van de TOONKUNST onder de CHRISTENEN in NEDERLAND.

Onder Redactie van F. PIJLMAN en met medewerking van de Heeren J. GODEFROY te Steenwijk; Mr. H. Graaf VAN HOGENDORP, te 's Hage; Dr. D. J. KARSEN en J. B. W. KOELMAN, te Amsterdam; F. J. SCHWEINSBERG, te Nijmegen en Anonymus.

Men vrage gratis proefnummer aan. — — — — — Kantoor: —

Breuworstraat 18, Amsterdam. Abonnementprijs 75 cents per jaar.

## Lezers van Dag- en Weekbladen

IN DE

### Spoorwegwagens

werpt Uwe Couranten, na ze gelezen te hebben, in de bussen voor de Ziekenhuizen op de Perrons van de Spoorwegstations aanwezig; daarmede verricht gij een nuttig werk.

Laat ze vooral niet in den wagen liggen.

Boek- en Courantdruckerij: de ROEVER KROON & BAKEL, Amsterdam.

De blad bijdragen in blad be van de AB Insending zamen vol

DERO Christu

De hoog van Christi leven der uit wat m noemen, d positie van het Sacram ving, en e Gekerstend als Christe men op de cijfers zou telling gelij de negers Azië sprak feit, dat zel het onze s bij zulk een wat het st men daara is te maken, voor de ver de werelds die ons w ook vaak t het aantal C Brockhaus in op 495 millio Atlas of the 535 millioe minder dan in dit verbu cijfer, dan tegenover de Mahomedane veel te laag niet ver om den. En tegv staat dan no minder dan over. Christe land is de v 535 millioe loen, ongev derden. En heel nomina onderscheid de wezenlijk en hen die der Christelij wijf millioene optreden lijn overstaan, en of als atheïst den keper b Statistieken d indruk achter Christelijke r van ons mensc heel worden lo dat het reed men een vierd aan het Chris veel mag, zo staande gehou de wereldgods ook in het ci Reken men v 300 millioe millioen voor loen voor he voor alle over telijke Religi naar de lager loen, als verr over. In het ook zeggen, d en Amerika t dat men in land sprekende wereldeelen, Australie, te over deze dri wereldeelen die nog altoos onder het Heik De vooruitga straks twintig markt heeft, vooral zoo m lie van een d uitgegaan. He een gansch an hemelstreek, is gekomen en o weer Amerika b